

Életképes címmel zenés színdarabot írt dr. Harmat Gabriella, amit a tervek szerint ősszel mutatnak be. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

9. oldal

Paksi Hírnök

XXXIII. évf. 7. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2024. április 12.

Fotó: Babai István/archív

**Idén is támogatás
energiamegtakarításra**

részletek a 3. oldalon

Korszerűsítik az iskolaudvart

Új játszóudvart alakítanak ki a Paksi Bezerédj Általános Iskola alsó tagozatának udvarán. A felújítás mintegy 35 millió forint önkormányzati forrásból valósul meg. A kivitelezést a Zo-Bau Kft. végzi, a munkálatok május elejéig tartanak.

A város több évtizedes adóságot törleszt a Bezerédj iskola alsó tagozatos udvarának korszerűsítésével, mondta Szabó Péter polgármester a helyszínen. Kiemelte, a beruházás azért is fontos, hogy a gyerekek a tanulás mellett korszerű és biztonságos környezetben tudjanak játszani és fejlődni.

A közel 35 millió forint önkormányzati forrásból megvalósuló projektben biztonságos gumiburkolatokat alakítanak ki, valamint gyermekbarát és korszerű játékokat helyeznek el az

Fotók: Babai István

udvaron, és a zöldfelületet is megújítják.

Szabó Péter arról is tájékoztattott, hogy TOP-os forrásból még az idén felújítják az iskola sportudvarát is.

Pálmai Klára, a körzet önkormányzati képviselője örül, hogy

végre sikerül egy modern játszóteret megvalósítaniuk az iskolában. Képviselőként kiemelt figyelmet fordít az óvodák és iskolák udvarainak, játékeszközeinek korszerűsítésére, húzta alá.

Kovácsné Pál Krisztina, a Paksi Bezerédj Általános Iskola igazgatója úgy tájékoztattott, hogy az udvaron három játszótéri játék kap helyet, egy vár, amit a gyerekek nagyon régóta szerettek volna, egy hatoldalú mászófal és egy háromoldalú mérleghinta. Ezenkívül a játszótér gumiburkolatára különböző játékokat, például ugróiskolát festenek fel.

A kivitelezést a Zo-Bau Kft. szakemberei végzik. A munkálatok várhatóan május elejéig tartanak.

Ruff Anita

Negyvenöt év alkotásokban

Paks várossá válásának 45. évfordulója alkalmából Paks Város Önkormányzata és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. közösen rendezik meg a városnapi és gyermeknapi programokat. Ennek keretében a szervezők alkotópályázatot hirdetnek *Paks – én így szeretlek* címmel. A cél, hogy a pályamunkákkal a visszatekintés mellett megjelenítsék Paks pozitív imázsképét. Pályázni lehet szabadkézi rajzzal (A/3-as vagy A/4-es méret, ceruza, toll, tus, kréta, akvarell, pasztell vagy bármely más technika), egyéb kézműves alkotással (bármilyen anyag, pl. papír, gyurma, agyag, fém stb.). Pályázatot óvodás, alsó tagozatos, felső tagozatos, középiskolás, felnőtt és csoportos kategóriákban lehet benyújtani. A beadási határidő 2024. május 1. A pályamunkákat a Csengey Dénes Kulturális Központ irodájában lehet beadni a pályázó nevének (csoportos pályázat esetén a csoport tagjainak neve), életkorának, felkészítő tanárának (ha van) feltüntetésével, valamint a kategória megjelölésével. Az alkotásokat kategóriánként zsűri értékeli, a nyertes munkák alkotói értékes jutalomban részesülnek. A beérkezett pályaművekből kiállítást nyitnak majd a Csengey Dénes Kulturális Központban, a tárlat május 24-től lesz látogatható.

-kgy-

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.

Email: paksihirnok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2024. április 26.

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

1/1 extra oldal (205×282 mm)	– 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)
1/1 oldal (188×260 mm)	– 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)
1/2 extra oldal (205×141 mm)	– 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)
1/2 oldal (188×128 mm)	– 40.000 Ft + áfa (50.800 Ft)
1/4 oldal (92×128 mm)	– 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)
1/8 oldal (92×62 mm)	– 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)
1/16 oldal (44×62 mm)	– 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)
1/32 oldal (44×29 mm)	– 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809
Email: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

Támogatásból újul a lakásállomány

Április 29-én lehet pályázatot benyújtani iparosított és hagyományos technológiával épült otthonok energiamegtakarítást eredményező felújításának támogatására, amire 50 millió forintot különített el Paks Város Önkormányzata. A város lakásállományának megújítására az elmúlt közel két évtized során majdnem 1,8 milliárd forintnyi támogatást nyújtott az önkormányzat.

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Paks önkormányzata idén is támogatja az iparosított és a hagyományos technológiával épült lakások energiamegtakarítást eredményező felújítását. Az idei keretösszeg a két pályázati jogcímmre összesen 50 millió forint. A pályázók lehetnek természetes személyek, lakásszövetkezetek, társasházak. A paks.hu oldalon közzétett kiírás részletesen taglalja a feltételeket, köztük azt, hogy milyen beavatkozások költségei számolhatók el. Ilyenek a homlokzati nyílászárók cseréje korszerű hőszigetelő nyílászárókra, árnyékoló, redőny, spaletta szerkezettel együtt; amennyiben az energiamegtakarítást eredményező felújítás lakáscélú helyiségeket érint, ideértve a lépcsőházat is. Lehet pályázni homlokzat utólagos hőszigetelésére, hőszigeteléssel együtt végzett lábazati fal festésére. Támogatja az önkormányzat a meglévő hagyományos energia-

forrással (gáz, szén, elektromos áram) működtetett fűtési, használati melegvíz rendszerek felújítását, korszerűsítését, gázkazán cseréjét, ha kondenzációst építenek be. Lehet forrást igényelni megújuló energianyelvő felhasználás kialakítására vagy növelésére, azaz nap-elemes rendszer, napkollektoros rendszer, hőszivattyús rendszer, inverteres klíma, VRV rendszer telepítésére, fűtési és használati melegvíz rendszer vezérlésének felújítására, cseréjére. Szintén támogatást élvez a világítás korszerűsítése, azaz a lámpatestek, villamos berendezések kiváltása korszerű, energiatakarékos eszközökre, LED technológia alkalmazására. A hagyományos technológiájú lakások, lakóépületek korszerűsítését akkor támogatja az önkormányzat, ha 2006 előtt

épültek. Az iparosított technológiával magvalósított lakóépületek esetében részletezi a kiírás, hogy mi az eljárásrend, amennyiben korábban már történt a lakások egy részében nyílászárócseréje vagy részleges hőszigetelés. Ezen épületek esetében pályázni lehet a zárófödém, illetve meglévő beépített tetőtér utólagos hő- és vízszigetelésére.

Fontos, hogy csak árajánlattal alátámasztott azon költségek számolhatók el, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a beruházáshoz, valamint az, hogy megkezdett beavatkozásra nem lehet támogatást igényelni. A pályázatokat 2024. április 29-én 8-tól 16 óráig lehet benyújtani.

Paks Város Önkormányzata 2006 óta támogatja az energiamegtakarítást eredményező kor-

szerűsítéseket. – Fűtőkorszerűsítésre, hőszigetelésre, nyílászárók cseréjére kezdetektől lehet forrást igényelni, 2013-ban zöldfödém-szigeteléssel, 2014-ben megújulóenergia-felhasználással bővült a paletta, 2023-tól pedig a lámpatestek, villamos berendezések cseréje, klímaberendezés beépítése is felkerült a listára. Az elmúlt 18 esztendőben a legnépszerűbb a nyílászárócseréje volt, amit 1082 esetben támogatott az önkormányzat – mondta Misóczki Anikó, az önkormányzat pályázati osztályának vezetője. Szabó Péter polgármester arról tájékoztatott, hogy 2006 és 2023 között majdnem 1,8 milliárd forint pályázati támogatással segítette a város ház-, illetve lakásállományának megújítását az önkormányzat. Hozzátette, mivel ez a felújítási költségek 30-50 százalékát tette ki, az összeg többszörösével nőtt a magántulajdonban lévő lakások, házak értéke. Júniustól állami támogatás is kérhető az 1990 előtt épült családi házak energetikai korszerűsítésére. Feltétel, hogy a beruházással legalább 30 százalékos energiamegtakarítást érjenek el. Az előírt önrész mellé kamatmentes hitelt és vissza nem térítendő támogatást adnak, ezek mértéke attól függ, hogy abban a járásban, ahol a felújítandó épület van, milyen az átlagjövedelem. Szabó Vanda

Pályázat – Útépítés, közműfejlesztés

Pályázatot hirdet a 2024. évi helyi útépítési és közműfejlesztési beruházások támogatására Paks Város Önkormányzata az útépítés és közműfejlesztés szervezéséről és önkormányzati támogatási rendszeréről szóló helyi rendelet (23/2018. (VI.29.)) alapján. A pályázati keret bruttó 50 millió forint. A pályázat célja az érintett ingatlan tulajdonosok hozzájárulásával, önkormányzati beruházásban, a közforgalom számára megnyitott közutak (utak és járdák) kiépítése, továbbá csapadékvíz-elvezetés, ivóvíz-, szennyvíz-közművek és közvilágítás

kiépítése. Megvalósult beruházásra nem adható támogatás. Nem támogatható a beruházás olyan eleme, amelynek megvalósítása más forrásból biztosított, így különösen a jogszabály alapján közműszolgáltató által ingyenesen elvégzendő közműcsatlakozási munkarész. Önkormányzati támogatás az alábbi műszaki tartalmakra adható: út- és járdaépítésnél a pályaszerkezet és a tervezett burkolat, valamint az utcai csapadékvíz-elvezetést szolgáló – műszaki szükségességtől függően – zárt csapadécsatorna vagy nyílt árok megépítése; ivóvízhálózat

esetén az utcai gerinc-, bekötővezeték megépítése; szennyvízcsatorna esetén az utcai szennyvíz-gerincvezeték és a bekötővezeték megépítése; közvilágítás megvalósítása. A pályázatot 2024. június 30-án 10 óráig kell benyújtani két példányban a Paksi Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztályán (Dózsa György út 55–61., II. emelet, Rozinka Attila, tel: 75/830-553). A jelentkezési adatlap és a teljes pályázati kiírás ugyanitt beszerezhető, illetve letölthető a paks.hu honlapról (lakossági pályázatok menüpont alatt).

Kohl Gyöngyi

Korszerű peronokat alakítanak ki

Buszmegállóperonok kialakításáról írt alá kivitelezési szerződést Szabó Péter polgármester és Kvanduk Ernő, az Anerbo Bau Kft. ügyvezetője a városházán. A munkálatok 16 helyszínt érintenek.

Szabó Péter polgármester elmondta, hogy immár három éve működik Pakson a helyi autóbusz-közlekedés elektromos járművekkel. Ez idő alatt a lakossággal egyeztetve kialakult a megállók végleges helye. Az ideiglenes peronok rendes kialakításához 2023 tavaszán megrendelték a terveket, amik 2023 év végére elkészültek, ezt követően lefolytatták a közbeszerzési eljárást, a kivitelező az Anerbo Bau Kft.

A polgármester kiemelte, hogy a 16 helyszínnek eltérő adottságai vannak, de törekedtek arra, hogy mindenütt legyen járdakapcsolat, valamint ahol erre megfelelő a helyszín, ott fedett váró (hét helyszínen), továbbá pad, és mindenhova kihelyeznek hulladékgyűjtőt. Mivel a Paksi Közlekedési Kft. tervezi okosbuszmegálló kialakítását, ezért az új, térkő burkolatú peronokat úgy építik meg, hogy erre alkalmasak legyenek. Figyelmet fordítottak a zöldfelület

megővására is, a peronok kialakítása miatt egyetlen fát sem kell kivágni.

Kvanduk Ernő azt mondta a sajtónyilvános szerződéskötésen, hogy a munkaterület átadása után szeretnék azonnal megkezdeni a munkát. A kivitelezésre 120 nap áll a rendelkezésükre.

A 16 buszváróperon kialakítása összesen mintegy bruttó 160 millió forintba kerül. Szabó Péter hozzátette, hogy időközben újabb három ideiglenes peron alakult ki, amiket szintén szeretnének átalakítani, erről a képviselő-testület az áprilisi ülésén tárgyal majd.

Kohl Gyöngyi

Ki kapja a Deák-díjat?

A Paksi Polgármesteri Hivatalban legalább öt éve dolgozó, kimagasló teljesítményt nyújtó köztisztviselők munkájának elismerésére alapította az önkormányzat a Deák Ferenc-díjat, amit először 2004-ben adtak át. Azon személyek kitiüntetésére várnak javaslatot, akik kiemelkedő munkájukkal hozzájárultak a város közigazgatási tevékenysége szakmai színvonalának növeléséhez, a lakosság ügyeinek kulturált intézéséhez, továbbá magas színvonalú előkészítő és végrehajtó tevékenységükkel segítették a képviselő-testület munkáját. A díjat két évente egy személy veheti át. A kitiüntetés adományozására javaslatot tehet minden paksi lakos, paksi székhelyű jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet. Az indoklással alátámasztott javaslatokat 2024. április 30-ig írásban kell eljuttatni dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyzőhöz. Az elismerést a közszolgálati tisztviselők napja alkalmából szervezett városi ünnepségen adják majd át.

-kgy-

Ajánlásokat várnak

Az oktató-nevelő munkát végző pedagógusok és pedagógiai szakszolgálati tevékenységet ellátó szakemberek gyermekek harmonikus személyiségformálásában huzamosan végzett munkája elismerésére alapított Gyermekeinkért kitiüntetés idei díjazottjainak személyére vár javaslatokat az önkormányzat. A kitiüntetés adományozható a nevelési-oktatási intézményekben pedagógus munkakörben foglalkoztatottaknak és pedagógiai szakszolgálati tevékenységet ellátóknak. Javaslatot tehet minden paksi lakos, paksi székhellyel rendelkező jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet. Az írásos ajánlásnak tartalmaznia kell a jelölt azon teljesítményét, ami méltóvá teszi a kitiüntetésre. A felterjesztéseket 2024. április 26-án 12 óráig lehet benyújtani dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyzőhöz. A kitiüntetésben évente két személy részesülhet, a díjat a pedagógusnap alkalmából rendezett városi ünnepségen adják át.

-gy-

Idén orvost díjaznak

Pongrácz Sándor-kitüntetéssel ismeri el Paks Város Önkormányzata azok tevékenységét, akik munkájukkal jelentősen hozzájárultak a település egészségügyi ellátásának fejlesztéséhez, és ezen a területen kimagasló teljesítményt nyújtottak. Az elismerést a páros években orvos, a páratlan években pedig szakmai munkát segítő egészségügyi dolgozó veheti át, ennek megfelelően várják idén is az ajánlásokat. A kitiüntetés adományozására javaslatot tehet minden paksi lakos, paksi székhellyel rendelkező jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet. A benyújtott ajánlásnak tartalmaznia kell a jelölt azon teljesítményét, ami méltóvá teszi a kitiüntetésre. A javaslatokat írásban, 2024. április 30-ig lehet benyújtani a polgármesteri hivatalban dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyzőhöz. Az elismerés átadására a tervek szerint a Semmelweis-nap alkalmából megrendezett városi ünnepségen kerül majd sor.

-kgy-

Választás 2024 – dátumsoroló

Az EP-, önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás kampánya április 20-án kezdődik meg, de a választópolgárok már benyújthatják a választásokkal kapcsolatos kérelmeket. Emellett is vannak olyan dátumok, amelyekre ajánlott odafigyelni, ezeket gyűjtöttük össze.

A június 9-re kitűzött választások különlegessége, hogy a voksoláson egy napon, közös eljárásban választjuk meg az európai parlamenti képviselőket, az önkormányzati képviselőket és polgármestereket, valamint a nemzetiségi önkormányzatok képviselőit.

A választópolgárok már benyújthatnak a választásokkal kapcsolatos kérelmeket, azaz átjelentkezési kérelmet, mozgóurna iránti kérelmet, továbbá az EP-választás tekintetében küllépiseleti szavazás iránti kérelmet. A választással kapcsolatos valamennyi kérelem benyújtható a valasztas.hu/ugyintezes internetes aloldalon, illetve személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján bármelyik helyi választási irodában, írják a valasztas.hu-n.

A magukat a 13 magyarországi nemzetiség valamelyikéhez tartozónak valló választópolgárok május 31-én 16 óráig kérhetik felvételüket a nemzetiségi névjegyzékbe, ott szerepelniük kell ahhoz, hogy szavazhassanak a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán.

Fotó: Molnár Gyula/archív illusztráció

Az európai uniós állampolgárok május 24-én 16 óráig kérhetik a felvételüket a névjegyzékbe, amennyiben az Európai Parlament magyar képviselőire szeretnének szavazni. Azok a magyar állampolgárok, akik sem Magyarországon, sem az Európai Unió más tagállamában nem rendelkeznek lakcímmel, legkésőbb május 15-én 16 óráig kérhetik névjegyzékbe vételüket, és sikeres regisztrációjukat követően levélben szavazhatnak az EP-választáson.

Az EP-, önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás kampánya április 20-án kezdődik meg, ettől a naptól vehe-

tek majd át a jelöltként indulni szándékozők és a jelölőszervezetek az ajánlóíveket a helyi választási irodában, ekkor kezdődik meg a jelöltséghez szükséges ajánlások összegyűjtése.

Pakson 2024-ben is nyolc egyéni körzetben, tizenhét szavazókörben választanak a szavazók önkormányzati képviselőket, és három listás helyről döntenek szavazataikkal. A képviselő-testület tagjainak mandátuma öt évre szól. – A választásról szóló értesítőt 2024. április 19-ig kapják meg azok a választópolgárok, akik április 3-án szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben. Az önkormányzati választásokon a magyarországi lakcímmel rendelkező magyar állampolgárok, az EU-s állampolgárok, valamint a menekült státusszal vagy huzamos tartózkodási joggal rendelkezők szavazhatnak. A választópolgár a szavazás jogát lakóhelyén vagy bejelentett tartózkodási helyén gyakorolhatja – mondta el dr. Sátor Vera, a helyi választási iroda helyettes vezetője.

Az öt évvel ezelőtt megválasztott, jelenleg is hivatalban lévő önkormányzati képviselők és településvezetők megbízatása 2024. október 1-jéig tart.

A választásokkal kapcsolatos tudnivalókról folyamatosan tájékoztatást adunk felületeinken.

Kohl Gy.

H I R D E T M É N Y

Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete Városépítő Bizottsága értesíti a lakosságot, hogy közétette a **Védett értékek fennmaradását és felújítását támogató 2024. év I. félévi pályázati felhívását** a Paks város közigazgatási területén a műemléki védelem, helyi egyedi védelem alatt, vagy helyi védett területen álló ingatlanok, épületek, épületrészek, vagy műtárgyak teljes felújítása, korszerűsítése, külső és az ezzel összefüggő belső helyreállítása esetén a külső homlokzat domináns elemeinek leginkább megfelelő állapot szerinti helyreállításának költségeihez.

A pályázat 2024. május 31-ig nyújtható be, elbírálása – hiánytalan kérelem esetén – 2024. június 15-ig történik meg. A részletes pályázati felhívás megtekinthető a www.paks.hu honlapon a Lakossági pályázatok címszó alatt. A pályázattal kapcsolatosan érdeklődni lehet Petz Ildikó városfejlesztési referensnél a petz.ildiko@paks.hu emailcímen és a 75/830-698-as telefonszámon.

Paks, 2024. március 29.

Szabó Péter
polgármester

A jövő magyar gazdaságának pillére a zöldenergia

A zöldenergia a magyar gazdaság jövőjének záloga. Ennek egyik alappillére a biztonságos és megbízható atomenergia – olvasható a Top Energy Executives in Hungary 2024 magazinban. A hazai vezető energiaipari cégek menedzserreit bemutató angol nyelvű kiadványban először szerepel a Paks II. atomerőmű-projekt.

Fotó: Paks II. Zrt.

– Látjuk az atomenergia reneszánszát, s mivel nekünk is van több mint négy évtizednyi tapasztalatunk a nukleáris iparban, ezért döntöttünk a Paks I. üzemidő-hosszabbítása mellett, és ezért építünk új erőművet a meglévő mellett – fogalmazott Lantos Csaba energiaügyi miniszter a Top Energy Executives in Hungary 2024 magazinban.

– A zöldenergia jelenti a magyar gazdaság jövőjét – tette hozzá.

– Az atomerőművek minden tekintetben legalább egyenértékűek a megújulókkal, miközben nagy kapacitással, időjárástól függetlenül, nagyon kiszámítható módon működnek. A nukleáris ágazat folyamatosan fejlődő, innovatív iparág. Mindezt már Jákli Gergely, a Paks II. Zrt. elnök-vezérigazgatója fejtette ki a magazin hasábjain. – Magyarországon a szén-dioxid-mentes villamos energia háromnegyedét a paksi atomerőmű állítja elő. A két új építés alatt álló blokkot a nukleáris kapacitás hosszú távú fenntartására tervezték, működésük éves szinten 17 millió tonna szén-dioxid-kibocsátás megtakarításával jár – választa Jákli Gergely a Top Energy Executives in Hungary 2024-nek adott interjújában. Elmondta, hogy a Paks II. projektben jelenleg a területelőkészítési munkákon

van a hangsúly, cél, hogy 2024 végén az első betonöntéssel elkezdődjön az 5. blokk alaplemezének kialakítása.

A Paks II. Zrt. elnök-vezérigazgatója – mint a vele készült interjúból is kiderült – a pénzügyi szektorból érkezett a nukleáris iparba. – Első pillantásra a pénzügyi szektorban és a nukleáris iparban nincs semmi közös, de valójában sok a hasonlóság. A nukleáris iparban alapvető a fegyelem, a szabályozottság és a folyamatos kontroll. Ezek egyike sem újdonság számomra, folyamatutasítások, szabálykövetés, ellenőrzöttség, ezeket a munkaszocializáció keretében „belémverték” – mondta. Hozzátette, a pénzügyi világban azt is megtanulta, hogy a problémák egy részével általában más is szembesül, így a nem-

zetközi példákból való tanulás képessége nagyon fontos. – A mi cégünknek is támaszt ad, ha megosztjuk egymással a tapasztalatokat. Helye van a kreativitásnak, de folyamatosan kell figyelni a nemzetközi trendeket és gyakorlatokat. Abból tudunk tanulni, fejlődik a megoldási képességünk, gyorsítani tudjuk a projekteket – hangsúlyozta. Mint elmondta, maga az erőműépítés sem ismeretlen számára, Ghánában

és Indonéziában is menedzselte ilyen projekteket pénzügyi oldalról. Az itt szerzett nemzetközi látásmód jól hasznosítható a Paks II. projektben, ahol a megrendelő magyar, a fővállalkozó orosz, és a megvalósításban számos hazai és nyugati beszállító vesz részt. – Egyszóval: otthonosan érzem magam a nukleáris iparban, a Paks II. projektben – összegezte Jákli Gergely.

(X)

A Budapest Business Journal angol nyelvű, évente megjelenő magazinja a legjelentősebb magyar energetikai cégek vezetőit mutatja be. A kiadvány a kiemelkedő eredményekre és a magyar energiapiaci fejlődésére összpontosít, arra keresi a választ, hogyan szabályozzák az energiapiacot Magyarországon, milyen kihívásokat és lehetőségeket jelent az Európai Zöld Deal és az EU fenntartható tevékenységekre vonatkozó taxonómiája. A Top Energy Business Executives magazinban az MVM, a MOL, az E.ON, a MAVIR vállalatok mellett első ízben jelent meg a Paks II. Zrt.

Városvezetői tapasztalat- csere az Atomexpón

Az atomenergetikában érdekelt vállalatok mellett a nukleáris ipart befogadó települések képviselői – köztük a paksi és környékbeli városvezetők – is részt vettek a Szocsuban megrendezett Atomexpón. Szabó Péter, Paks polgármestere városfejlesztésről, okosváros megoldásokról szóló tárgyalásokon, eszmecsereken vett részt.

A meglévő testvérvárosi megállapodás bázisán középtávú együttműködési megállapodást írt alá a Szocsuban tartott Atomexpón Szabó Péter. Paks polgármestere emlékeztetett, hogy az orosz atomvárossal régre nyúlik vissza a kapcsolat, most a következő évek irányvonalát határozták meg. A fókusz a fiatalokon van, diákcse-reprogrammokkal kívánják elősegíteni, hogy megismerjék egymás kultúráját. Az együttműködés másik kiemelt területe az erőmű-építéshez kapcsolódó városfejlesztési tapasztalatok megosztása. – Novovoronyezsben ugyanolyan blokkok épültek, mint amilyenek nálunk épülnek, ezért számunkra fontos, hogy lássuk, milyen beruházások megvalósítására van szükség ahhoz, hogy kiszolgáljuk az érkezők igényeit – mondta Szabó Péter. Arról is beszámolt, hogy az orosz atomvárosokban mások a léptékek, el-kepesztő méretű beruházásokról számoltak be, melyek eredményeként modern, 21. századi városokká fejlődtek. Ott is vannak

Forrás: TEIT

törekvések az okosvárossá válásra. E témával egyébként egy panelbeszélgetés is foglalkozott, ahol Szabó Péter bemutatta a paksi példákat – okoszebrákat, -padokat és -mérőket, a megújuló források bevonását a városi intézmények ellátásába, az elektromos közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket. – Hasznos volt a tapasztalatcsere, és én is tudtam olyan példákkal szolgálni, amit tudnak hasznosítani – jegyezte meg. Elmondta, hogy Novovoronyezsben impozáns sportpályák, szabadidőközpontok, kulturális létesítmények épültek. Hasonló fejlesztésekre – a főutca és a Csengey Dénes Kulturális Központ felújítására, új uszoda létrehozására – megvannak a tervek Pakson is, amelyek kormányzati támogatással valósulhatnak meg. Szabó Péternek Szocsuban sikerült erről a kér-

désről is tárgyalnia Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszterrel. – Fontos diplomáciai tevékenység zajlott, de miniszter úr Pakstra is komoly figyelmet szentelt, és nyitottságot mutatott arra, hogy rövidesen Pakstra látogasson, és Magyar Levente államtitkár úrral, valamint Jáklai Gergely elnök-vezérigazgató úrral közösen egyeztessünk a Paks II. projekt kapcsán elengedhetetlen beruházásokról, amelyek az ideérkező munkavállalók ellátását, kiszolgálását biztosítják – fejtette ki a városvezető, hozzáfűzve, hogy az elmúlt két évben folyamatos egyeztetést zajlott, és a kormány biztosítani fogja a szükséges forrásokat.

Szabó Péter azt is elmondta, hogy azért tartotta fontosnak, hogy az orosz–ukrán háború ellenére legyen Paksnak képvisel- te az Atomexpón, mert napiren-

den van az orosz technológiával létesült paksi atomerőmű blokkjainak újabb üzemidő-hosszabbítása, és két új blokk építése is, ami a város jövője szempontjából meghatározó.

Szintén Szocsuba utazott a Társadalmi, Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) képviselőjében dr. Filvig Géza elnök, Kalocsa polgármestere és Gáncs István alelnök, Tengelics polgármestere. – Az ország és ezáltal Kalocsa folytonos energiaellátását csak a bővülő paksi atomerőmű tudja biztosítani. Mi azon dolgozunk, hogy településeink bekapcsolódjanak a Paks II. beruházásba, és ezt a kapcsolatot még inkább erősíti az új Kalocsa–Paks Duna-híd – összegezte dr. Filvig Géza.

Szijjártó Péter az Atomexpó kapcsán kiemelte: fontos, hogy a nukleáris energia területe legyen a normális nemzetközi együttműködés terepe továbbra is, ahogy az látható a paksi bővítés esetében is. A külgazdasági és külügyminiszter szerint a vilámos energia iránti kereslet a kontinensen már 2030-ra legalább ötven százalékkal fog bővülni, ami felveti a kérdést, hogy miként lehetséges nagy mennyiségű energiát előállítani olcsón, biztonságosan és a környezetvédelmi szempontok tiszteletben tartása mellett. – Erre a kérdésre egyetlen válasz van: a nukleáris energia – mondta. Felszólalásában emlékeztetett arra, hogy a paksi bővítés fővállalkozója ugyan az orosz Roszatom, viszont amerikai, német, francia, svájci, osztrák és svéd alvállalkozók is részesei a projektnek. – Mi örömmel biztosítunk platformot az orosz–amerikai–német–francia–svájci együttműködés számára a nukleáris energia területén Magyarországon – fűzte hozzá.

Szabó Vanda

[f](#) Paks II. Atomerőmű Zrt.
[in](#) Paks II. Nuclear Power Plant Ltd.
[t](#) @Paks2Atomeromu
[@](#) paks2_atomeromu

„Hálás vagyok a paksiak szeretetéért”

A hosszú élet titka a boldogság, amely sok részletből tevődik össze, mint a munka, az emberek szeretete – mondja dr. Csók Sándor, aki a közelmúltban ünnepelte 95. születésnapját. A nyugalmazott szülész-nőgyógyász főorvos ma is aktív, tevékeny életet él.

Dr. Csók Sándor 1929. április 1-jén született Dunaszentgyörgyön, ahol édesapja is orvos volt. Bonyhádon érettségizett 1947-ben, majd Budapesten szerzett orvosi diplomát 1953-ban. A szülész-nőgyógyász szakvizsgát 1957-ben Pécsen tette le. Dolgozott Vácott, Szekszárdon és Pakson. 33 évesen, 1962-ben került Paksra, amikor egyfajta büntetésként kapta a megbízást főnökétől, dr. Szentgáli Gyula főigazgatótól a paksi szülőotthon vezetésére. Fokozatosan fejlesztette az intézményt, a 35 ágyas, kiemelt minőségű szülőotthon híre a megyén túlra is eljutott. A gólyafészkes házban évente 500-600 szülést vezetett le, így alig akad olyan család Pakson, ahol valaki ne a főorvos úr keze alatt született volna. 1979-ben az intézmény megyei döntés értelmében megszűnt, ezt követően dr. Csók Sándor

Fotó: Babai István

szakorvosként dolgozott, a Család- és Nővédelmi Tanácsadó paksi vezetőjeként járta a környező községeket is. 1992-ben ment nyugdíjba, de terhesgondozást folytató, nőgyógyászati és onkológiai szakrendelését azután is fenntartotta, magánpraxisát máig működteti. Népszerű közösségi ember, aki még ma is szívesen vállal közszereplést, akár nagyapja ismert testvére, Csók István, Kos-

suth-díjas festőművész életéről, vagy az operák és operettek színpadi világról. Emellett neves, életműdíjas ebtenyész, kiváló hangú énekes, és fiatalon a sportban is jól teljesített, középiskolás korában országos bajnok volt diszkoszvetésben. A város megbecsült polgára, szakmai és közéleti munkásságáért Lussoonium-díjjal, Pro Urbe emlékéremmel és Díszpolgári címmel tüntették ki. Áder János köztársasági elnök 2021. március 15-én a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetését adományozta neki. A Semmelweis Egyetemtől 2003-ban arany-, 2013-ban gyémánt-, 2018-ban vas-, 2023 októberében pedig rubindiplomát kapott. Házas, felesége dr. Bozóky Ilona gyógyszerész, mindkét lányuk pedagógus, három unokájuk és egy dédunokájuk van. Mái hálás azért a sok szeretetért, amit a paksiaktól kapott. Dr. Csók Sándor egészsége kiváló, naponta vezet Dunaszentgyörgyre. Az ünnepeltet születésnapja alkalmából az önkormányzat nevében Szabó Péter polgármester és dr. Hanol János kommunikációs csoportvezető köszöntötték.

-se-

Pilótákra emlékeztek Pakson

Zsámboki Dezső és Sallós Géza emléke előtt tisztelegtek a szlovákiai Nemeshodos község és Paks Város Önkormányzata szervezésében. A két pilóta gépét nyolcvan esztendővel ezelőtt 1944. április 3-án Paksonál lőtték le.

Fotó: TelePaks

A Hidegvölgy utca felől megközelíthető repülő emlékművet – Farkas Pál alkotását – 1994-ben állította az akkori önkormányzat a két hős katona tiszteletére. Az emlékmű környéke ezt követően sokáig elhanyagolt volt. Az, hogy most méltó helyszíne lehetett a megemlékezésnek, Paks Város Önkormányzatának és Kókai Péternek köszönhető. Kókai Péter közel tíz évvel ezelőtt, az Atomfutás szervezése során bukkant a gazzal benőtt emlékműre. Akkor az önkormányzat felújította a szobrot, amit azóta gondoznak Kókai Péter és barátai. Szabó Péter, Paks polgár-

mestere szerint nagyon fontos, hogy a két hős pilóta a mai fiatalok példaképe legyen, ehhez segít hozzá az emlékmű, amelyet egyre több paksi fedez fel.

Az évforduló megemlékezésre delegáció érkezett a szlovákiai Nemeshodosról, Sallós Géza repülő-örvezető szülőhelyéről. Sallós Géza utolsó élő hozzátár-

tozója a 77 esztendő Egre Irma is Paksra látogatott a delegációval. A felvidéki katona az ő édesanyjának öccse volt. Elmondta, megnyugvást jelent számára látni, hogy nagybátyjának emlékművet állítottak, ugyanakkor nagyon nehéz volt Paksra jönnie. Nagyanyját, Sallós Géza édesanyját ugyanis a tragédia elemészette, fia elvesztése felett érzett fájalmába halt bele. Szabó Péter polgármester és Balódi László, Nemeshodos polgármestere is kiemelték, hogy ez a tragédia összeköti a két települést, amelyek között most gyümölcsöző kapcsolat kezdődhet el.

Sólya E.

„Az írások, visszaemlékezések szerint aznap délelőtt Zsámboki Dezső őrmester és Sallós Géza őrvezető rádiós-lövész Me 210-es gépükkel katonai parancsra Paks légtérben támadásba indultak egy 20-25 gépből álló ellenséges bombázókötél ellen. Hamarosan a bombázókat kísérő vadászgépek célpontjaivá váltak. Eltalálták őket. Gépük lezuhant és felrobbant. Katonáink 23 évesek voltak” (*Paksi Tükör*, XXXI. évfolyam, 1. szám, 2024. március)

Fotó: magánarchívum

Jó napot, mi újság?

Dr. Harmat Gabriella

Zenés darabot írt, maga rendez, s bár ebben nem szerepel, nem idegen számára a színpad. Dr. Harmat Gabriella amatőr színjátszóként, a Paks Városi Vegyes Kar tagjaként is állt már a világot jelentő deszkákon, újabban pedig egy paksi formációban vokálozik. Egyébiránt – mert ezek csak kedvtelések – jogászként dolgozik, jogot tanít.

Az igazságkeresés a zsigereiből jön, ebből adódóan világlétében jogász akart lenni. Sok év tapasztalata azonban kijózanította, ma már tudja, hogy „hétköznapi” jogászként nem tudja megváltani a világot, befolyásolni az emberek életét, nem tudja megélni a kreativitását. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem szereti a munkáját, s különösen akkor csillan fel a szeme, ami-

kor elárulja, hogy újabban jogot is tanít rendészeti technikusoknak. Beszélgetésünk apropóját adhatná akár ez is, de egy másik izgalmas dolog is történt, történik vele: írt egy darabot. Szerényen azt mondja, nem musical, hanem zenés színdarab, amit egyébként egy kedves színját-szótársa, Gyulai István és zenekara, a PestiEst *Útkereső* című albuma ihletett. – Sohasem gondoltam volna, hogy valaha írásra adom a fejem – bocsátja előre, hozzátéve, hogy már régóta foglalkoztatta, hogy Gyulai Pesti dalszövegei annyira jók, hogy azok alapjául szolgálhatnának egy darabnak. Ez tovább erősödött benne, amikor Duna-kömlődön tartott költészetnap, zenekarral közös előadásuk rendkívül jól sikerült. Mivel támogatásra talált amikor előállt az ötlettel, leült és másfél nap

alatt megírta a szinopszist. Mivel ez is megkapta a „zöld jelzést”, azaz mind a zenekar frontembere, mind a zenekar tagjai pozitívan fogadták, elkezdődött a keményebb munka: a szövegírás. Időről időre összeültek, és felolvasták az elkészült újabb verziót, hogy lássák, működik-e, vagy éppen döcög valahol, ezért csiszolni kell. 2022 végére állt össze a darab, és egy jubileum kapcsán tervezték is, hogy bemutatják 2023-ban, de ráébredtek, hogy ez nehéz dió lesz, ehhez nagyobb „lélegzetvétel kell”, például pénz hangosításra, egyebekre, énekelni tudó szereplőkre, rendezőre. Utóbbi feladat végül Gabira maradt, de minden egyébre megvannak a segítők, szereplők. Sőt – mivel sok-sok ember munkája eshet kútba egy esetleges betegség, hiányzás miatt – dupla szereposztás-

sal készülnek a bemutatóra, ami terveik szerint összel lesz. Gyermek szereplők is lesznek, ők a rendezésben is segítséget nyújtó Cseke Klári tanítványai, illetve felnőttek, akik közül sokan még Gálosi János idején kezdték a színjátszást a Vak Bottyán Gimnáziumban, ahol melleleg Gabi is tanult, s amelynek öregdiák egyesületében napjainkban vezetőségi tag. A darab, ami most izgalomban tartja szerzőjét, az *Életképes* címet kapta. – Nagyon élvezem, ugyanakkor nagy kihívás, sőt néha azt gondolom, túl nagy falat. Tudni kell, hogy ez egy amatőr produkció lesz, még akkor is, ha mi ebbe beletesszük szívünket, lel-künket – fogalmaz, s azt is elárulja, hogy roppant felemelő volt, amikor próbálták. Ő maga azért nem akart szerepelni, mert nem szívesen énekelne egyedül, a Paks Városi Vegyes Karral viszont már hosszú évek óta teszi, s újabban vokálozik a Silent Zone nevű formációban, amivel készülnek a Gastroblues Fesztiválra. A különféle művészeti tevékenységek, közösségek nagyon fontosak számára, hiszen így sokféle gondolkodású, értékrendű embert ismerhet meg, s ez a különbözőség akkor, ott, az alkotás során elveszíti a jelentőségét, egy dolog marad fókuszban: a tudásuk, tehetségük legjavát adva, egymással együttműködve létrehozni valamit. E tevékenységeken túl a sport is elmaradhatatlan része Gabi életének, szívesen úszik, fut vagy éppen kerékpározik. S szívesen él Pakson, aminek előnyét sokakkal egyetértve abban látja, hogy nyugodt kisváros, de rengeteg lehetőséget tartogat azok számára, akik nem restek ezeket felfedezni. – Nagyon jó az infrastruktúra, gazdag a kulturális élet, jól működő helyi közösségek vannak. Bármerre járok, mindig megállapítom, hogy mi igazán elégedettek lehetünk – összegzi, s ezek után cseppnyi meglepetést sem okoz, amikor hozzáteszi: – Nem vágyom el innen.

Szabó Vanda

A védőnő válaszol: mozgásfejlődés hároméves kor után

Sorozatunk előző részében a gyermekek hároméves koráig foglalkoztunk a mozgásfejlődéssel. Most – folytatva a témát – a hároméves kortól hat éves korig történő fejlődésről adtak összegzést Papp Katalin és Rettig Adél területi védőnők.

Fotó: magánarchívum

Hároméves kor után kissé már önállóbb a gyermek, és nagyon nagy a mozgásigénye – emelték ki a védőnők, majd összefoglalták az életkori jellemzőket elsőként háromtól öt éves korig. Mint elmondták, háromévesen már több másodpercig meg tud állni a gyermek egy lábon, a lépcsőn felfelé és lefelé is tud önállóan járni. Nagyon szeret labdázni, csúszdázni, hintáznai, mászókáznai, motorozni, futóbiciklizni (tanulóbicikli). A legjobb helyszín ebben a korban a kézműves-foglalkozásra a játszótéri vagy otthoni homokozó. A gyermek nagyon szeret homokvárat építeni, a homokba rajzolni és bizony sarazni is. Felismeri már a környezete jellegzetes hangjait, ezért érdemes nagyon sokat sétálni vele, és mindent megmutatni neki, ami körülveszi, beszélni neki róla. Ebben a korban már önállóan tud vetkőzni, tisztán enni kanállal, villával, és ki tudja fújni a nóziját. A nappali szobatisztaság is stabilan működik. A tévé elé ültetés és a laptophasználát nem oldja meg a nevelési feladatokat a szülők helyett, sőt a feszültségeket nem tanulja meg levezetni a gyermek úgy, hogy öröme legyen benne. A függőségről nem is beszélve. A mozgástól erősebb, ellenállóbb, ügyesebb, okosabb, kitartóbb lesz, sorolták a védőnők. Rátérve az öt éves korra elmondták, hogy a nagyon mozgékony gyermeknek érdemes már táncrea vagy rendszeres sporttevékenységre járnia, amik egészségesek, edzik a szívet és a légzőrendszert, és levezetik

az energiákat. A gyermek ötévesen már tud egyedül is hintát hajtani, fára mászni, focizni, ugrálni, pontosabban dobni a labdát, lovagolni, úszni, síelni. A boka kissé befelé dőlése még fiziológiásnak tekinthető. Megérti a szabályjátékokat játszani, a gyerekek motiválják egymást a közös tevékenységek során. Megjelenik az életükben a veszélyérzet. A finommotorika éréseivel az ollóval való vágás, a rajzolás egyre pontosabb lesz, finomodnak a figurák, pontosabb a határok tartása. A gyermek utánzással tanul, ezért jó, ha együtt játszanak, rajzolnak, gyurmáznak vele a szülők. Sütni, főzni, kocsit mosni, szerelni, házimunkákat megmutatni, együtt elvégezni, nekik még mind-mind játék – hívták fel a figyelmet a szakemberek, majd összefoglalták a hat éves kori jellemzőket is. Elmondásuk szerint hat éves kor körül testi érés, nyúlási fázis várható, megkezdődik a fogváltás. Ismét megjelenhet

a szeparációs szorongás, az eddig magabiztos gyermek keresi szülei megerősítését. Fontos, hogy ezt türelemmel viseljék, segítsék át a nehéznek tűnő leváláson. Mindenhol és minden helyzetben tud ugrani, futni, lépcsőzni. Járása 7-10 évesen válik majd egyedivé. A finom mozgás érik, le és fel tudja húzni ruháján a cipzárt, tud gombolni, kezdi megkötni a cipőfűzőt, tudja önállóan használni a vécépapírt. A kéz dominanciája fixálódik, felismerhetően rajzol, pontosan színez, ceruzafogása már érett, a labdát még pontosabban el tudja kapni. Figyelme és kintartása hosszabb ideig tart. Ismeri már a testrészek elnevezéseit, a színek árnyalatait, képes aprólékos emberi testet rajzolni, utánozza a számokat és a betűket. Ismerkedik a közlekedési táblákkal, a gyalogátkelőhely használatával. Értelmezni tudja a térbeli viszonyokat. Az érzelmek kinyilvánítása ebben a korban már jól megy (harag, boldogság, szeretet), meg

tudja vigasztalni társait. Utánozza a felnőtt szerepeket, a társaival folyamatosan tud közös tevékenységet folytatni. Érdemes már rábízni heti rendszerességgel végzendő házimunkát. Azzal, hogy a gyermek folyamatos mozgásban, felfedezésben van, együtt jár a balesetveszély. A szülőknek mindig oda kell figyelniük, hogy hol van és éppen mit csinál a gyermekük. Annyit tudnak tenni, hogy elpakolják a kimondottan balesetveszélyes eszközöket, és megtanítják a gyermeküket, hogy bizonyos tevékenységeket csak felügyelet alatt végezhetnek (pl. késsel szelés, csavarhúzó használata). A védőnők felhívták a figyelmet arra, hogy az iskolaérettség alapja a megfelelő szenzomotoros érettség, amit az előtte lévő évek mozgása, tanulási folyamatai során ér el a gyerek. A spontán játékok és az irányított nevelés együttesen alapozzák meg a tanulási folyamatokat. Kitértek arra, hogy ha egy kisgyermek bármely életkorban mindennek nekimegy, mellényúl, nem szeret hintáznai, csúszdázni, fél az egyensúlyt igénylő játékoktól, keresztátlós alakul ki a kezek, lábak között, forduljanak a szülők szakemberhez. A pedagógiai szakszolgálatól bármikor lehet segítséget kérni, de vannak egyéb lehetőségek is, mint a TSMT fejlesztés vagy a HRG terápia, öt éves kortól alapozó terápia, Dévény-terápia is segíthet. Az óvodai nevelési évek alatt az óvodapedagógusok látják a gyermekek fejlődését, különböző tevékenységeik alakulását, ezáltal lehetőségük van a gyermeket a pedagógiai szakszolgálathoz küldeni vizsgálatra, és ha szükséges, fejlesztésre is. *(Felhasznált forrás: Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve Országos tisztifőorvosi hivatal Budapest, 2014)*

Kohl Gyöngyi

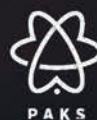
atomfutas.hu

ATOM futás
PAKS

ATOMFUTÁS PAKS 2024.09.14.

Családi futófesztivál

Izgalmas távok kicsiknek és nagyoknak
Egész napos, változatos programok
Nevez most early bird kedvezménnyel!

MVM

Paksi
Atomerőmű

Az eltűnt városkép nyomában

A Pálvölgyi patika története 3. rész

A patika kívül és belül, a sarkon a gyógyszerész házaspár lányai: Enikő és Judit

1945 után az új rendszer viszonylag korán kimutatta a foga fehérjét a polgári származásúakkal, értelmiségiekkel szemben. A korábban köztisztviselőként álló patikus, dr. Pálvölgyi Ferenc nem szokványos értesítést kapott az újonnan felállt paksi elöljáróságtól, amelyben kérték, hogy a Kápolna utca 2. szám alatt négy napig élvelemmel, ásóvalapattal újjáépítési közmunkára jelentkezzen a Domborinál zajló védgát munkálataira. A hatósági iratból már csak a stílusa miatt is érdemes idézni:

„A robot kijelölésénél a demokratikus pártok azt tartották első sorban szem előtt, hogy a robot kötelezettségnek először is a közismerten tehetősebb polgárok tegyenek eleget. A demokrácia csak úgy demokrácia, ha közmunkára nem mindig a teljesen nincstelenek mennek, kiknek testét csak rongyok takarják, míg a jól öltözöttek sétálnak és szórakoznak. A szegényebb osztály már annyit robotolt, hogy azt nézni tovább már nem igazságos, s embertelenség.” (26/1946. Értesítés, 1946.02.13.)

Végül a gyógyszerészeti ellátás folyamatos biztosítása érdekében mentesítették a közmunka alól. 1946 májusában újabb kötelezést kapott a kiszagdapárttal rokonszenvező gyógyszerész arról, hogy a Vörös Hadserg központi ellátására három napon belül szállítson le 200 liter – legalább 10 fokos – bort az Erzsébet szálló pincéjébe, amely jóvátételnek már másnap eleget is tett. Dr. Pálvölgyi Ferencné épphogy férjére írat-

ta a patikából a saját tulajdonrészét, amikor 1949. április első napjaiban megkezdődött a gyógyszerészek államosítása. 1950. július 28-án kapták kézhez a Népjóléti Minisztérium rövid értesítését, éppen a recepteket rakosgatták, amikor megérkezett a karhatalom. Mindent lefoglaltak, elvittek, még az ott tartózkodó rokonokat is bezárták az ügyeletes szobába, akik az ablakon másztak ki. Nehéz időszak következett, előbb Duna-szentgyörgyre helyezték át őket, aztán tovább Marianne-t Pincehelyre, férjét Tolnára tették, a Bajcsy-Zsilinszky utcai patikába, nehéz körülmények közé. 1950-ben lefoglalták a „gyógyszerész kartárs” Royal márkájú táskairógépét, valamint az ÁVH államosította 125-ös Csepel típusú motorkerékpárját is, mondván járjon gyalog. A patika mellett az államosítás kiterjedt az egész sarokházra, így ezután saját lakhatásukért bérleti díjat kellett fizetniük. A paksi patika élére pedig ez időben Merkly-Belus József nagykanizsai gyógyszerészt helyezték. A Rákosi-korszak fojtogató terrorja és küzdelmes éveitől, 1957-re visszahelyezték őket a paksi gyógyszerésztárhoz, ahol Pálvölgyi doktor újra megbecsült patikus lett, 1958-ban a Kiváló Dolgozó kitüntetését is megkapta. A monográfia hallgatott a politikai meghurcoltatásokról, csak tömören annyit közölt, hogy érdemei elismerésül az államosítás után is a gyógyszerész vezetője maradt, és nem kis mértékben járult hozzá, hogy a patika a megye egyik legjobb gyógyszerésztárára lett. (Monográfia, 275. o.) A gyógyszerész házaspárnak két lánya született, Pálvölgyi Judit és Enikő,

akik szintén az egészségügyi pályát választották. Pálvölgyi Enikő a gimnáziumi éveiben Szentesi Lala bácsi edzése alatt eredményes sportoló volt kosárlabdában, de asztaliteniszben és atlétikában is remekelt. Judit az ápolói hivatásban teljesedett ki, a szoroson vett szülői pályát Enikő követte, de érettség után, mint osztályidegent, nem vették fel az egyetemre, mondván, gyógyszerész gyermeke ne tanuljon tovább. Ötször felvételizett, mire sikerült bekerülnie, 1962-ben végzett Budapesten okleveles gyógyszerészként, a közelmúltban, 2022-ben pedig már gyémántdiplomáját is átvette. Szülei után 1966-tól egészen 1975-ig már ő vezette a paksi gyógyszerésztárat. Pálvölgyi Ferenc utolsó éveiben segítette a készülő *Monográfia* szerkesztőit, annak 1976-os megjelenését már nem érthette meg, de nevét felsorolja dr. Németh Imre bevezetőjében azon lelkes külső munkatársak között, „akik önzetlenül, a nemes cél érdekében összefogva, forrásanyaggal, fényképpel, tárgyi emlékekkel, filmmel és egyéb módon voltak segítségünkre”. Dr. Pálvölgyi Ferenc 1973-ban hunyt el, a patika-épület lebontását már felesége sem élte meg:

„Özv. dr. Pálvölgyi Ferencné szül. Szily Marianna arany diplomás gyógyszerész, október 29-én Pakson elhunyt.” (Magyar Nemzet, 1975.11.05., 6.o.)

1975-ben Tarján Balázs tanácsitkár diaképei még megőriztek a gyógyszerésztárról néhány színes kópiát, de hamarosan a főutcai épületszanalások áldozatául esett, a Templom téri oldalon állott épületekkel együtt lebontották. Helyén ma közpark található, ide került Vass György 1981-ben készült *Extensív forma* című szobra, és szintén ebben a parkban található a II. világháború paksi áldozatainak emlékműve, Hopp-Halász Károly alkotása, melyet ökumenikus istentisztelet keretében 1991. október 27-én szenteltek fel. A Kálvária katolikus temetőben nyugszik több paksi patikus is, köztük Abay Nemes Gyula, akinek gyógyszerésztárára továbbvitte a Pálvölgyi házaspár, akik szintén e temetőben alusszák örök álmukat. Ezúton köszönöm meg a Solymáron élő Beck Jánosné dr. Pálvölgyi Enikőnek a patika és a család történetének feldolgozásához nyújtott segítségét.

dr. Hanol János

Tizenkét évvel ezelőtt, 2012. március 7-én nyitották meg a nagyközönség előtt az Atomenergetikai Múzeum (AEM) kapuit. A jeles évfordulót a hagyományaihoz híven idén is egész napos ünnepléssel tették különlegessé. Délelőtt középiskolások érkeztek az atommúzeumba Paksról és környékéről. Az idő téma köré szervezett program keretein belül részt vettek a Wigner Fusion képviselőjében Réfy Dániel és Kovácsik Ákos előadásán, majd Vincze Bálint engedett bepillantást természetfotózásának kulisszatitkaiba, elmondta, milyen jelentősége van az időnek a fotósok számára. Ezt követően egy szabadulószoba logikájára felépített „szabadulószobában” kellett együtt gondolkodniuk a diákoknak, és persze kipróbálhattak a kiállítótérben olyan játékokat is, mint a digitális reflexfal vagy épp a táncgép, amelyek kimondottan a reakcióidőt és a gyorsas-

Múzeumi élet/képek

ságot, a pontosságot és az ügyességet teszik próbára. Délután – ugyancsak az AEM-es hagyományokhoz híven – családi programmal folytatódott az ünneplés. A különböző digitális játékok kipróbálása közben színes fényekkel és szurkolással, nevetéssel telt

meg a múzeumi kiállítótér. Az idő tematikához igazodva órát is készíthettek az érdeklődők, de egy olyan „kincskereső” játékon is részt vehettek, amelyben a kínai asztrológia tizenkét évente váltakozó tizenkét állata kapta a főszerepet. Természetesen a mindig nagy népszerűségnek örvendő Tudós Szobája nevű szabadulószoba is visszatért, és a fizikashow sem hiányozhatott a programelemek közül. A rendezvényen készült képekből egy válogatás, illetve egy videó is megtalálható a múzeum Facebook-oldalán ([Facebook.com/AtomenergetikaiMúzeum](https://www.facebook.com/AtomenergetikaiMúzeum/)), illetve a legfrissebb múzeum híre is, mégpedig, hogy elindult a jelentkezés az idei országos, online, egyéni, háromfordulós Teller Ede vetélkedőre, amelyre minden általános iskola 7. és 8. osztályos diákjának jelentkezését várja az Atomenergetikai Múzeum.

Atomenergetikai Múzeum

Fotók: Atomenergetikai Múzeum

Május elején már válogató az olimpiai részvételért

Az Atomerőmű SE sportolói közül a nyári olimpiai játékokon idáig Kozmann György (2004-ben Kolonics Györggyel, 2008-ban Kiss Tamással indult a kenu kettesek mezőnyében) és Somorácz Tamás (2016-ban kajak négyes) térdelt, illetve ült hajóba, rajtuk kívül ASE sportoló még nem jutott ki kajak-kenuban az ötkarikás versenyekre. Az idén Párizsban rendezik az olimpiát, a paksi egyesület versenyzői közül hatan vágtak neki úgy a téli alapozásnak, hogy a májusi és júniusi válogatókon kiharcolják a részvételt. Bedecs Ferenc szakosztályvezetőt az edzőtáborokról, a következő hetek, hónapok feladatairól kérdeztük.

– Hogy sikerült a felkészülés, merre voltak edzőtáborban?

– Dél-Afrikában voltunk három hetet, tőlünk Kollár Kristóf, Hodován Dávid és Juhász István voltak ott Pretóriában, plusz a kajakos Vajda Bence is, csak egy másik csoporttal, ez idő alatt Bessenyei Ádám Spanyolországban készült. Nagyon jó, nyári időnk volt, 28-36 Celsius-fok közötti melegben dolgoztunk. Egy víztározóban edzettünk, ahol van egy 2000 méteres evezőspálya kibővízve, nagyon sokan járnak oda edzőtáborba. Rajtuk kívül még voltak szlovének és oroszok, előtünk is voltak magyar csapatok, velünk együtt is, és utánunk is érkeztek. Amikor mi hazajöttünk, Pupp Noémiék még ott voltak. Kemény alapozás volt, sikerült elvégeznünk a munkát, amit terveztünk.

Fotó: TelePaks

– Dél-Afrika után merre vitt az utatok?

– Március elején megérkeztünk Paksra, itthon voltunk pár napot, és március 9-én utaztunk is tovább Törökországba. Ott is három hetet töltöttünk, 30-án értünk haza. Antalya mellett, Belekben voltunk, ott van a törökök olimpiai edzőközpontja. Oda már a komplett U23-as válogatott utazott, az úgynevezett Los Angeles keret, hat lány és tizenhárom kenus fiú volt ott négy edzővel, és Foltán László szövetségi kapitánnyal. Az ASE-ből Hodován Dávid, Kollár Kristóf, Bessenyei Ádám és Juhász István voltak ebben a keretben. Vajda Bence is jött Törökországba, de egy másik csapattal volt, tőlünk 300 kilométerre.

– Mennyiben változott a munka a dél-afrikaihoz képest?

– Itt már pályát eveztek a fiúk, a mozgásokon még van mit csiszolni, de jól haladnak, gyorsulnak. Résztávokat eveztek, meg egész pályát 500, 300, 200 méteres távokon, a fókusz az 500

méter párososon volt. Volt hat párosunk, és saját hajóban tudtak evezni. Ide a szövetség már kivette a fiúknak a hajóit, Törökországban mindenki a saját felszerelését tudta használni. Dél-Afrikába drága lenne utaztatni, ott telepített konténerben vannak a hajók, de hát azok nem a sajátjuk, nem az a típus, amiben itthon eveznek.

– Most hol készültök, mi a következő hetek, hónapok programja?

– Jelenleg Fadd-Domboriba járunk edzeni, ott folytatjuk a munkát. Az első válogató május 1-jén és 2-án lesz Szolnokon, ami egyben a felnőtt olimpiai és az U23-as Eb-, vébéválogató is lesz. Az ASE kenusai a két olimpiai versenyszámban, 500 méter párosban és 1000 méter egyesben is indulnak. A kajaknál 1000 méter egyes, 500 méter páros, 500 méter négyes az olimpiai számok, hogy Bence indul-e mind a háromban, majd kiderül. Az első válogatón győztes első két egység megy utána a világtúrára Szegedre, majd Poznanba. A második válogató június 5-től 7-ig lesz Szegeden. Tehát június közepére már tudni fogjuk, hogy az ASE versenyzői közül kik lesznek azok, akik eljutnak a párizsi olimpiára. Az olimpián a kajak-kenu versenyekre augusztus 6-tól 10-ig kerül sor. Az, akinek nem sikerül az olimpiai válogató, elvileg megy az U23-as Eb-re és vérére. Mind a négy kenusunk és a kajakosunk is még ebbe a korosztályba tartozik. Június 27-től 30-ig lesz az Európa-bajnokság, majd július 17. és 21. között az ifjúsági és U23-as világbajnokságra kerül sor.

Kovács József

Tízmeccses sorozat jön

A Kecskemétet fogadta az Atomerőmű SE csapata az alapszakasz utolsó fordulójában a 2023/2024-es férfi kosárlabdabajnokság NB I/A csoportjában. Nagyban nehezítette az ASE helyzetét, hogy az orosz-lányi mérkőzés komoly áldozatokkal járt. A frissen visszatért Eilingsfeld vádli-, Wooten pedig térd sérülés miatt hiányzott, és Clarence játékára sem számíthatott Sebastjan Krasovec. Atomerőmű SE – Duna Aszfalt-DTKH Kecskemét 90-78 (21-18, 24-27, 20-14, 25-19). Az alsóházi rájátszásban az alapszakaszban elért helyezések alapján a kilencedik MVM-OSE Lions 6, a tizedik Egis Körmend 5, a tizenegyedik SZTE-Szedeák 4, a tizenkettedik Atomerőmű SE 3, a tizenharmadik Duna Aszfalt-DTKH Kecskemét 2, az utolsó, tizennegyedik Kometa Kaposvári KK 1 ponttal vág neki a tízmeccsből álló körmérkőzés-sorozatnak, ami április 13-án kezdődik. Az Atomerőmű SE első mérkőzése Szegeden lesz, majd a Kaposvár jön a Gesztenyés útra április 17-én. Oroszlányban vendégeskedik 20-án az ASE, majd Körmenden lépnek pályára 24-én. A Kecskemétet fogadják Kovács Ákosék 27-én, majd egy hét pihenő után a Szeged ellen, hazai pályán játszanak május 4-én. Kaposvárra utaznak 8-án, majd 11-én az Oroszlány, 15-én a Körmend érkezik Paksra. Az utolsó play out mérkőzését május 18-án, Kecskeméten játssza az ASE. Győzelemért 2 pont, vereségért 1 pont jár.

-joko-

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepek, keresztelők, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

Email: paksihalasz@t-online.hu

Elődöntőbe jutott a PFC a kupában

Fotó: Molnár Gyula

Április első hete sűrű programot tartogatott a Paksi FC számára. A zöld-fehérek elsőként az Újpestet fogadták hazai pályán, ahol végül 2-1-es vereséget szenvedtek, majd hét közben a MOL Magyar Kupa negyedöntőjében a Vasas vendégeként hosszabbítás után 5-2-re nyertek Bödeék. Legutóbb a 27. forduló rangadóján az Üllői úton egy igazán hektikus 90 percet követően a listavezető Ferencváros nyert 1-0-ra.

A 26. fordulóban az Újpest látogatott a Fehérvári útra. Hiába birtokolta többet a hazai csapat a labdát és tartotta nyomás alatt a lila-fehéreket, a vezetés nem jött össze. A félidő végére aztán felgyorsultak az események: a védelmi hibát kihasználó vendéggólról gyorsan érkezett a válasz egy Könyves-bomba formájában. A szünet után is látszott, mindkét csapat akarja a győzelemért járó három pontot, de amíg a Paksi FC-nek semmi nem jött össze, addig az Újpest Ljucics második találatával növelte előnyét, amit a lefújásig meg is őrzött. Búslakodásra nem maradt sok idő, mert a hét közepén a MOL Magyar Kupa negyedöntőjében a Vasashoz látogattak a zöld-fehérek, természetesen a továbbjutás reményében. Bognár György mester több helyen is változtatott az újpesti kezdőhöz képest, de így is nyomás alá helyezte a Paksi FC a vendég-

látót már a mérkőzés elején, ám csak a 44. percben sikerült feltörni a védelmet egy szerencsés Haraszti-találatnak köszönhetően. A szünetben mindkét edző cserélt. A második félidő elején a Vasas ráijesztett a Paksra, ugyanis Holander rosszul eltalált labdája utat talált a paksi kapuba, ráadásul a 82. percben egy kezezés után megítélt büntetőt Tóth Milán értékesített. A végére azonban meg rázta magát az NB I.-es csapat, és Papp Kristóf higgadt és okos megoldásának köszönhetően, kiharcolta a hosszabbítást. A kétszer 15 percben aztán simán lezárta a találkozót a vendégcsapat: Böde, Hahn és Windecker találatával végül 5-2-re megnyerte a mérkőzést. Az elődöntőben április 23-án 20 órakor a Kisvárdával meccsel a Paksi FC hazai pályán a döntőbe jutásért.

Pihenésre ezután sem maradt sok idő, hiszen április 7-én a 28. forduló rangadóján a listavezető Ferencváros fogadta a második Paksot. A hazaiak szinte végig nyomás alatt tartották a PFC-t, azonban Szappanos védeleinek is köszönhetően egészen a 89. percig kitartott a paksi csapat. Ekkor a csereként pályára küldött Traoré jókor volt jó helyen, és megszerezte a találkozó egyetlen gólját.

Legközelebb szintén rangadó vár a Paksra, a jelenleg harmadik helyezett Fehérvár látogat a Fehérvári úti stadionba. A mérkőzés április 13-án 19.30-kor lesz. -dt-

Fuss, ússz, kerékpározz idén is!

Paks mindegyik óvodája és általános iskolája csatlakozott a Fuss, ússz, kerékpározz a gyermekeidért! program idei sorozatához. A Paksi Sportegyesület szabadidősport-szakosztálya szervezésében megvalósuló sportprogram 2024-ben is a már hagyományos három fordulóval zajlik. Az úszással kezdődik április 13-án, majd a futás következik április 27-én, és a sort a kerékpározással zárják május 11-én. Az úszás során meghatározott időpontokban várják a nevezett intézmények résztvevőit, a felnőttek négyszáz, az iskolások kétszáz métert úsznak, az óvodásokra pedig játékos feladatok várnak. A mély vízben úszni nem tudó általános iskolások a tanmedencében is teljesíthetik az előírt távot. Az adott

feladat teljesítése után történik a regisztráció. A futás fordulóban a felnőttek távja körülbelül négy kilométer, az alsó tagozatos iskolások négy kört futnak az ürgemezei pihenőparkban lévő futópályán, az óvodások pedig kettőt. A kerékpározás előre meghatározott útvonalon halad majd, a kiindulási pont a Penny-parkoló lesz, az intézményeket képviselő résztvevőket különböző idősávokban indítják. Mint ismert, az iskolák és óvodák közötti vetélkedéssorozat célja, hogy minél többeket megmozgassanak. Mindkét kategóriában az első három helyezett intézmény értékes utalványt kap, melyek összértéke 930 ezer forint. További részletek a paksise.hu honlapon.

-kgy-

 Gyertyaláng

**MÜLL-PATRIK
TEMETKEZÉS**

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.

Tel.: 75/310-698, 75/314-597

**Paks Fehérvári és Kálvária u. temetőgondnokság:
75/310-698**

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

Foto: Babai István/archív

Megfejtésével két jegyet nyerhet a koncertre.

SZÉT-VÁLASZTÓ	SZERELMISTEN	ÉPÍTÉSZ V. (MIKLÓS) MECSEKI CSÜCS	NYILÁSZÁRÓ ÓRA	OLASZ AUTÓJEL	ELÓTAG: EGY	FÜRGE HÜLLŐ MAKK KÁROLY	JÁSZOL	RÓMAI 1000	... CSODÁRSZÁGBAN
1									É
FÉRFINÉV			A TÁRGY RAGJA IDŐBEN	TANÍT NORVÉG POPTRÍÓ				IGE-VÉGZŐDÉS HALK ZÖREJ	
... ANGELES JUHFAJTA		ANGOL NŐI NÉV JAPÁN MŰFAJ				KRÉM FELESÉGE VAN			
			HAZA LITERATÚRA				ANGOL FOLYÓ SZERB VÁROS		
ÉGTÁJ RÖVIDEN ... TROLL	FINN VÁROS LIBIA FŐVÁROSA				ÉRDEK JELZŐJE RÉGI ÍRŐESZKÖZ			TONNA HINT	
		FORGÓ-RÉSZI OSZTRÁK FOLYÓ		FEKETE I. FECSKÉJE OROSZ IGEN			KETTŐS BETŰ APRÓ		BECÉZETT NŐI NÉV
BALZSAM PAR ... ÉGI ÚTON		HIVATALI HELYSÉG VÁLTOTT EVEZŐ				SAJÁT KEZÜLÉGE DIRIB DARAB!		FORDÍTOTT NÉVELŐ LIBAHANG	
			SP. FESTŐ (SALVADOR) DAJKA				FÉRFINÉV ANNO		
AMERIKAI HIRÜGYN.	MEDVE-FAJTA ... POM MESEALAK			RIZLING JELZŐJE OMSZK FOLYÓJA					
SZILAJ	NULLA TILTÓ-SZÓ	SZÍNÉSZNŐ (NOÉMI) KERESZTŰL	ÁLLATI FEKHELY ŐSI FEGYVER			KÍNAI FÉRFINÉV			
BANKBAN VAN!		GONDOZ JÓD VEGYEJE	ALKALMAZKODIK RÖNTGEN						
DIÉTÁS ÜDÍTŐ-ITAL					SPORT-ESZKÖZ				

A megfejtés a Csengy Dénes Kulturális Központ május 8-i programjának címe. A megfejtéseket április 19-ig várjuk a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy emailben a paksihírnok@gmail.com-ra. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékunk nyertese: Pápista Laura

TEMETKEZÉS

Iroda, bemutatóterem:
Paks, Kálvária u. 2.
(földhivattal szemben)

Irodavezető:
Noszóné Szemenyei Eszter
0620/852-1520

Készenlét 0-24h-ig:
0630/936-3255
www.anhurtemetkezés.hu

MOTOROS ÉS VITORLÁS TANFOLYAM indul PAKSON, ÁPRILIS 13-ÁN!

Az érdeklődésre való tekintettel.
Oktatás hétfőnente.

Bővebb információ
a +36 20 210 4214
telefonszámon.

HIRDETÉSI TARIFÁK A TELEPAKS KÉPŰSÁGBAN

KÖZÜLETI HIRDETÉSI ÁRAK

A megjelenés ideje	nettó ár	bruttó ár
1 nap	900 Ft	1.145 Ft
1 hét	4.200 Ft	5.335 Ft
2 hét	7.600 Ft	9.650 Ft
1 hónap	12.800 Ft	16.255 Ft
4 hónap	50.000 Ft	63.500 Ft
7 hónap	85.000 Ft	107.950 Ft
1 év	112.500 Ft	142.875 Ft

LAKOSSÁGI HIRDETÉSI ÁRAK

A megjelenés ideje	nettó ár	bruttó ár
1 nap	400 Ft	510 Ft
1 hét	1.300 Ft	1.650 Ft
2 hét	2.400 Ft	3.050 Ft
1 hónap	3.800 Ft	4.825 Ft

További információ: paksitv@paks.hu